

Činnosť školského špeciálneho pedagóga

Je to odborný pracovník, ktorý sa priamo podieľa na výchove a vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Pôsobenie školského špeciálneho pedagóga je definovaná zákonom č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyhláska Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 173/2023 Z. z. o kvalifikačných predpokladoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

Kto sú žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami?

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami majú zariadením výchovného poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba je požiadavka na úpravu podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní pre dieťa alebo žiaka, ktoré vyplývajú z jeho zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo jeho vývinu v sociálne znevýhodnenom prostredí, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti dieťaťa alebo žiaka a dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je:

- **žiak so zdravotným znevýhodnením** alebo žiak so zdravotným postihnutím, žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami, žiak s poruchou správania,
- **žiak so zdravotným postihnutím** je žiak s mentálnym postihnutím, sluchovým postihnutím, zrakovým postihnutím, telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami alebo s viacnásobným postihnutím,
- **žiak s vývinovými poruchami** je žiak s poruchou aktivity a pozornosti alebo žiak s vývinovou poruchou učenia,
- **žiak s poruchou správania**, je žiak s narušením funkcií v oblasti emocionálnej alebo sociálnej
- **žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia** žijúci v prostredí, ktoré vzhľadom na sociálne, rodinné, ekonomické a kultúrne podmienky nedostatočne podnecuje rozvoj mentálnych, vôľových, emocionálnych vlastností dieťaťa alebo žiaka, nepodporuje jeho socializáciu a neposkytuje mu dostatok primeraných podnetov pre rozvoj jeho osobnosti,
- **žiak s nadaním** je žiak, ktorý má nadpriemerné schopnosti v intelektovej oblasti, v oblasti umenia alebo športu alebo v týchto oblastiach dosahuje v porovnaní s rovesníkmi mimoriadne výkony a prostredníctvom výchovy a vzdelávania sa jeho nadanie cielene rozvíja, Na základe odporúčania poradenského zariadenia sa žiaci s vyššie spomenutými znevýhodneniami môžu vzdelávať formou začlenenia.

Čo je náplňou práce školského špeciálneho pedagóga?

- hlavnou náplňou práce školského špeciálneho pedagóga je priama práca so žiakmi

(individuálna, prípadne pomoc žiakom na vyučovacej hodine), ktorým boli diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, ďalej len ŠVVP,

- podieľa sa na vypracovaní IVVP žiaka a na jeho výchove a vzdelávaní,
 - spolupracuje s rodinou, sprostredkúva informácie a styk s poradenskými zariadeniami,
 - zabezpečuje individuálne špeciálno-pedagogické, terapeutické služby,
 - podieľa sa na riešení problémov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
 - poskytuje konzultácie, odborné poradenské služby a metodickú pomoc pedagógom a zákonným zástupcom,
 - realizuje náčuvy na vyučovaní s cieľom bližšie spoznať triedu, jednotlivých žiakov, pozorovať ich prácu na vyučovacej hodine,
 - uskutočňuje pravidelnú depistáž (logopedická a špeciálnopedagogická),
 - buduje špeciálnopedagogickú knižnicu a pripravuje a zhromažďuje materiály pre prácu s deťmi (pracovné listy, cvičenia a pod.),
 - ďalej sa vzdeláva, šíri osvetu a uskutočňuje prednáškovú činnosť,
 - zúčastňuje sa pravidelne na zápise prvákov s cieľom identifikovať žiakov do nultého ročníka, prípadne s odkladom povinnej školskej dochádzky,
 - predkladá návrhy a podnety na skvalitnenie a zefektívnenie výchovno-vzdelávacej práce so zdravotne znevýhodnenými žiakmi a so žiakmi so ŠVVP,
 - zakladá, vedie, triedi a aktualizuje dokumentáciu k jednotlivým žiakom so ŠVVP,
 - Individuálna, príp. skupinová práca so žiakmi
 - Poskytovanie špeciálno-pedagogickej intervencie rodičom, žiakom a pedagógom
 - Vykonávanie korekčných cvičení
 - Konzultácia s rodičmi a učiteľmi
- Poskytuje podporné opatrenia na II. podpornej úrovni

Ako pracuje školský špeciálny pedagóg?

Školský špeciálny pedagóg pracuje so žiakmi individuálne - na hodine u školského špeciálneho pedagóga, prípadne v triede na vyučovaní. Individuálna špeciálno-pedagogická podpora je zameraná na zmiernenie negatívneho vplyvu poruchy alebo postihnutia na vzdelávacie výsledky žiaka. Žiak v rámci disponibilných hodín Školského vzdelávacieho programu navštevuje príslušný predmet špeciálnopedagogickej podpory podľa Vzdelávacieho programu, ktorý je uvedený v jeho Individuálnom výchovno-vzdelávacom programe. Reedukačné hodiny u každého žiaka sú prispôbené výsledkom psychologickú a špeciálnopedagogickej diagnostiky, sú zamerané na oblasti, v ktorých majú žiaci deficity: techniku čítania, porozumenie čítanému textu, rozvoj sluchového a zrakového vnímania, pravoľavej a priestorovej orientácie, rozvoj slovnej zásoby a jazykového citu, rozvoj jemnej motoriky a grafomotoriky, rozvoj pred číselných a číselných predstáv, základných matematických operácií a pod.

Prečo je výhodné, aby na škole pôsobil školský špeciálny pedagóg?

Výhodou školy so špeciálnym pedagógom je to, že dieťa nemusí dochádzať na reedukácie do poradenských zariadení, ale starostlivosť o dieťa je zaistená priamo v škole